

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИЛУЦЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**

**МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИЙ КОДЕКС
УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
ПРИЛУЦЬКОГО ТЕХНІЧНОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ**

Розглянуто і схвалено
Педагогічною радою коледжу
Протокол №3 від 23.12.2022р.

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу Прилуцького технічного фахового коледжу (далі – Кодекс) є рядом положень, що визначають вимоги до осіб, які працюють та навчаються в Прилуцькому технічному фаховому коледжі, стандартів поведінки і взаємовідносин сторін, які включені в освітній процес. Кодекс складений згідно моральних принципів, норм етики, спрямованих на ствердження добра, гуманізму, людяності, та загально визнаних норм етики, моралі, поваги до колег, держави і суспільства в цілому.

1.2. Метою даного Кодексу є всебічний і гармонійний розвиток осіб, які навчаються і працюють в Прилуцькому технічному фаховому коледжі, сприяння співпраці і досягнення найвищих результатів у сфері професійної діяльності кожного учасника освітнього процесу.

1.3. Завданнями даного Кодексу є:

1) визначення правил поведінки, що сприяють формуванню соціальної самосвідомості як сукупності моральних цінностей в різних сферах спілкування;

2) зміцнення корпоративної культури учасників освітнього процесу, підтримка в студентському співтоваристві духу згуртованості, патріотизму, демократії, гордості за приналежність до Прилуцького технічного фахового коледжу ;

3) створення максимально комфортних умов навчання і роботи, сприятливого психологічного клімату в освітньому середовищі коледжу;

4) збереження і зміцнення престижу та іміджу Прилуцького технічного фахового коледжу як закладу освіти зі стійкими етичними традиціями за рахунок формування в суспільній свідомості образу студента і співробітника як високоінтелектуальної, всебічно розвиненої та соціально корисної особистості.

1.4. Цей Кодекс є моральним орієнтиром і поширюється на всіх осіб, які є учасниками освітнього процесу:

1) працюють і представляють педагогічне співтовариство: педагогічні працівники, співробітники підрозділів, адміністративно-управлінський, технічний персонал (далі – співробітники);

2) отримувачі освітніх послуг: здобувачі освіти, слухачі курсів та ін. (далі – здобувачі освіти).

1.5. В разі зарахування до складу Прилуцького технічного фахового коледжу учасник освітнього процесу зобов'язаний ознайомитися з цим Кодексом та дотримуватися його умов у здійсненні освітнього процесу.

Для осіб з особливими освітніми потребами вимоги Кодексу застосовуються з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

2 ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ЕТИКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПРИЛУЦЬКОГО ТЕХНІЧНОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ

2.1. Основними моральними принципами учасників освітнього процесу Прилуцького технічного фахового коледжу є:

1) поважати права і гідність особистості. Взаємовідносини між здобувачами освіти, викладачами і співробітниками повинні ґрунтуватися на взаємоповазі та співпраці, тактовності і коректності, ввічливості та взаємодопомозі.

2) виступати носіями високої культури, порядності, толерантності, сприяти моральному та культурному росту інших.

3) піклуватися про дотримання суспільних інтересів. Слідувати нормам професійної та корпоративної етики, утримуватися від непродуктивних дій, заяв.

4) сприяти ефективній роботі коледжу, що забезпечує процес отримання, передачі і широкого розповсюдження знань, умінь, навичок та компетенцій.

5) показувати власним прикладом повагу до традицій, історії, символіки Прилуцького технічного фахового коледжу, необхідність дотримання правил трудової та навчальної дисципліни згідно зі Статутом, колективним договором, даного Кодексу та інших нормативних документів.

6) ставитися дбайливо до майна коледжу, стежити за чистотою і порядком на його території; не залишатися байдужим до порушення чистоти і порядку іншими.

7) дотримуватися етичних норм в мові, поведінці, дотримуватися дрес-коду.

8) пам'ятати про високий статус коледжу, з честю і гідністю нести його і своєю працею виправдовувати високе звання педагогічного працівника, співробітника, здобувача освіти.

9) займати принципову позицію у випадках порушення законодавства, Статуту коледжу та цього Кодексу.

10) не допускати дискримінації викладачів, співробітників, здобувачів освіти за національною, расовою, релігійною, гендерною та іншими ознаками в індивідуальному порядку і в рамках діяльності органів студентського самоврядування.

11) підвищувати свою громадянську активність. Не вести політичну та ідеологічну агітацію, а також не займатися комерційною рекламою на території коледжу; не вести діяльності, що ставить під сумнів високий моральний статус педагогічного працівника, співробітника, здобувача освіти Прилуцького технічного фахового коледжу.

12) не вести антигромадську діяльність, яка дестабілізує порядок в коледжі та поза його межами, не здійснювати дій, які суперечать Конституції, законодавству України.

3 ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ЕТИКИ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ І СПІВРОБІТНИКІВ ПРИЛУЦЬКОГО ТЕХНІЧНОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ

3.1. Основними моральними принципами педагогічних працівників і співробітників є:

У викладацькій діяльності:

- 1) підтримувати високий рівень педагогічної кваліфікації;
- 2) позитивно ставитися до професії педагога (дотримуватися професійної етики, розуміти суспільну місію своєї професії, формувати відчуття власної відповідальності за рівень своїх професійних знань та якість праці);
- 3) чесно і об'єктивно оцінювати знання, вміння і навички осіб, які отримують освітні послуги;
- 4) дотримуватися трудової дисципліни, утримуватися від використання мобільних засобів зв'язку на практичних заняттях і лекціях;
- 5) не розголошувати стороннім особам інформацію, що стосується здобувачів освіти, дані про їх академічну успішність та особисті відомості, отримані в ході індивідуального спілкування;
- 6) не вимагати і не приймати матеріальних цінностей або послуг за виставлення особам, які навчаються, оцінок чи за полегшене проходження ними процедур контролю знань, умінь і навичок;
- 7) не вчиняти дій, які можуть бути кваліфіковані як вербальна або фізична агресія щодо осіб, які навчаються, залякування, переслідування;
- 8) не допускати висловлювань, що принижують честь і гідність осіб, які отримують освітні послуги, застосування грубої лексики по відношенню до них;
- 9) не проводити політичну агітацію у робочий час із використанням свого службового становища.

У педагогічній діяльності:

- 1) віддавати знання, досвід справі примноження наукових досягнень коледжу;
- 2) проводити наукові дослідження відповідно до принципу відкритості отриманих наукових результатів для критики, повторної перевірки і використання іншими дослідниками;
- 3) прагнути до максимального зменшення несприятливого впливу досліджень на людей, тварин і навколишнє середовище, дотримуватися принципів біоетики та екології;
- 4) виходячи з Положення про академічну доброчесність не вдаватися до плагіату, привласнення ідей з неопублікованих джерел;
- 5) використовувати результати наукових досліджень своїх колег відповідно до прийнятих в коледжі правил цитування і оформлення посилань;
- 6) дотримуватися права співавторів;
- 7) здійснюючи функції рецензента, прагнути до об'єктивної оцінки дослідницьких проектів і наукових робіт;
- 8) дотримуватися конфіденційності неопублікованої інформації, отриманої в ході експертизи, рецензування;
- 9) сприяти науковому зростанню осіб, які отримують освітні послуги, а також придбанню ними навичок доброчесного проведення наукових досліджень.

У ставленні до здобувачів освіти:

1) проявляти гуманізм, толерантність та повагу до здобувачів освіти, їхніх ціннісних орієнтацій і переконань, політичних симпатій, релігійних уподобань, власної думки;

2) враховувати індивідуальні нахили та здібності здобувачів освіти, рівень інтелектуального та загальнокультурного розвитку, специфіки курсу навчання і майбутньої спеціальності;

3) використовувати партнерство як форму стосунків між педагогічними працівниками і здобувачами освіти, співпрацювати у розв'язанні питань навчання, відпочинку, побуту, морально підтримувати і стимулювати студентські ініціативи здобувачів освіти ;

4) бути завжди прикладом для здобувачів освіти в культурі поведінки, зовнішньому вигляді, у відповідальному ставленні до праці, навчання, науки тощо;

5) пропагувати здоровий спосіб життя;

6) утримуватись від: нецензурних висловів, підвищення голосу, надання здобувачам освіти прізвиська, демонстративного спотворювання їхніх імен та прізвиськ, в'їдливих зауважень, публічного обговорення особистого життя або їхні особистих недоліків без їхньої згоди;

7) не обговорювати зі здобувачами освіти своїх колег;

8) не виганяти здобувачів освіти з аудиторій під час навчальних занять (у разі коли здобувач освіти порушує дисципліну – запрошувати на заняття директора чи заступника директора);

9) надмірно завищувати або занижувати вимоги до складання підсумкового контролю;

10) змінювати критерії оцінювання у ході самого підсумкового контролю, керуючись власним настроєм чи переносити на одних здобувачів освіти своє враження чи невдоволення від інших.

11) згідно з Положенням про освітнє середовище вільне від будь яких форм насильства, дискримінації та випадків булінгу проводити системну роботу з інформування, роз'яснення з метою формування навичок толетарної та комунікабельної поведінки спілкування та взаємодії всіх учасників освітнього процесу.

12) повідомляти керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) стосовно осіб які залучаються до освітнього процесу та вживати невідкладних заходів щодо його профілактики.

13) брати участь у проведенні розслідування випадків булінгу, засіданні комісії з розгляду випадків булінгу (цькування), спілкуватися з учасниками ситуації: жертвою, кривдником та свідками. Намагатися оперативно примирити учасників конфлікту.

У адміністративно-управлінській і господарській діяльності:

1) перешкоджати порушенням професійної етики з боку інших членів співтовариства коледжу в цілому і співробітників адміністративного апарату зокрема;

2) прагнути до ефективного розв'язання проблем коледжу та його окремих членів у найкоротші терміни;

3) зберігати відкритість для громадського контролю своєї діяльності;

4) при прийнятті рішень зберігати неупередженість і керуватися виключно освітніми та науковими інтересами співтовариства коледжу;

5) не приймати рішень, ґрунтуючись на анонімних абонеперевіренних даних.

У відношеннях з колегами:

1) зберігати ввічливе і шанобливе ставлення до колег в особистому спілкуванні і при публічному обміні думками, не підривати навмисно їх професійну репутацію;

2) не вчиняти дій, які кваліфікуються як образа, залякування, переслідування, вторгнення в приватне життя, не поширювати неправдивої і компрометуючої інформації про колег;

3) не допускати дискримінації колег на підставі соціального статусу.

У відношенні до коледжу:

1) поважати традиції та історію Прилуцького технічного фахового коледжу;

2) займаючись викладацькою, дослідницькою, консультативною та суспільно-корисною роботою за межами коледжу, не ставити під загрозу інтереси коледжу та виконання своїх професійних обов'язків.

У ставленні до себе:

1) дотримуватись особистої гігієни і намагатися підтримувати себе в хорошій фізичній формі, вести здоровий спосіб життя;

2) боротися з шкідливими звичками (палінням, застосуванням алкоголю, наркотиків) як власними, так і інших членів співтовариства здобувачів освіти;

3) з повагою і пошаною ставиться до культурної спадщини своєї країни і сприяти її збереженню та примноженню;

4) брати активну участь у житті держави, користуючись своїм правом обирати і бути обраним;

5) не допускати зневажливих висловлювань і будь-яких компрометуючих дій по відношенню до символів державності України та інших держав;

6) усвідомлюючи себе громадянином багатонаціональної держави, з повагою ставиться до всіх національних культур.

4 ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ЕТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ В ПРИЛУЦЬКОМУ ТЕХНІЧНОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ

У навчальній і дослідницькій діяльності:

1) прагнути отримувати глибокі знання у відповідній області: сумлінно вчитися, не пропускати заняття без поважної причини, брати участь у навчальній та дослідницькій роботах;

2) прагнути максимально використовувати надані можливості з придбання теоретичних знань і практичних навичок з обраної спеціальності;

3) виконувати вимоги, передбачені розпорядком дня коледжу, навчальними програмами, у суворо встановлені терміни;

4) під час навчального процесу дотримуватися наступних правил:

а) при запізненні на заняття особа, яка навчається, повинна вибачитися і запитати у викладача дозволу увійти в аудиторію;

б) не перешкоджати ходу навчального процесу; вимагати цього від інших;

в) не використовувати сторонні і відволікаючі від навчання предмети (засоби зв'язку, розваги тощо); сигнал мобільного телефону повинен бути відключений; розмова по телефону під час заняття оцінюється як грубе порушення етичних норм;

г) не розмовляти голосно в приміщеннях коледжу.

5) особисто не використовувати і боротися з такими видами порушення навчальної дисципліни, як:

а) проходження процедур контролю знань підставними особами;

б) представлення в якості результатів власної праці матеріалів (контрольних та дипломних робіт), взятих з Інтернет або з будь-яких інших джерел;

в) підробка і фальсифікація ділових документів, що мають пряме або непряме відношення до процесу навчання.

б) поважати чужу інтелектуальну власність і дослідницький пріоритет, цитувати із зазначенням джерел матеріали, які використовуються при підготовці курсових і дипломних робіт;

7) не користуватися забороненими допоміжними матеріалами і технічними засобами при проходженні процедур контролю знань, умінь і навичок, спиратися виключно на отримані знання;

8) не використовувати особистих, родинних та інших зв'язків для отримання більш високої оцінки або для того, щоб домогтися інших винятків із загального регулювання освітнім процесом;

9) не пропонувати винагород викладачам, співробітникам, адміністрації для того, щоб полегшити проходження процедур контролю знань, умінь і навичок або добитися інших виключень із загального регулювання;

10) не вчиняти дій, що перешкоджають здійсненню навчального процесу.

У відношеннях з іншими особами, які отримують освітні послуги:

1) вчитися працювати в команді і вибудовувати гармонійні міжособистісні відносини: допомагати своїм колегам у вирішенні проблем, які виникають, поважати однокурсників, здобувачів освіти молодших курсів та інших відділень;

2) підтримувати в групі і коледжі атмосферу доброти, дружби, взаємодопомоги і взаємної відповідальності; не завдавати шкоди роботі або зусиллям іншого здобувача освіти;

3) не допускати будь-яких форм приниження честі та гідності, фізичного та

психічного насильства, нецензурної, лайливої мови, проявів дискримінації особи за віковою, статевою, расовою, соціальною, національною, релігійною та іншими ознаками.

У відношеннях з педагогічними працівниками і співробітниками коледжу:

- 1) поважно ставитися до викладацького складу та інших співробітників коледжу;
- 2) при зустрічі вітати викладачів і співробітників; при вході викладача в навчальну аудиторію вітати (прощатися) його стоячи без слів;
- 3) взаємовідносини між здобувачами освіти, викладачами та адміністрацією повинні ґрунтуватися на взаємоповазі і співробітництві, а також назагальноприйнятих нормах етики і безконфліктного пошуку компромісу;
- 4) не вчиняти дій, які кваліфікуються як переслідування, вторгнення в приватне життя викладачів і співробітників, не допускати в спілкуванні з ними грубості, фамільярності, висловлювань, принижуючих їх честь і гідність;
- 5) не поширювати неправдивої і компрометуючої інформації про викладачів і співробітників між собою та у засобах масової інформації.

На офіційних заходах у коледжі:

- 1) утримуватися від гучних проявів емоцій, поважно ставитися до виступаючих на сцені;
- 2) під час проведення офіційного заходу сигнал особистого мобільного телефону повинен бути відключений;
- 3) при необхідності залишити захід до його завершення чекати паузи між виступами та йти, не привертаючи своїми діями уваги з боку виступаючих та інших глядачів;
- 4) не вчиняти дій, що перешкоджають заходам, організованим або санкціонованим керівництвом коледжу.

Поза коледжем:

- 1) завжди і скрізь оберігати честь і гідність здобувача освіти;
- 2) у всіх випадках критично ставитися до своїх вчинків, передбачати їх можливі наслідки, уникати ситуацій, які можуть завдати шкоди престижу та іміджу Прилуцького технічного фахового коледжу;
- 3) не з'являтися в громадських місцях в непристойному вигляді, не використовувати нецензурної лексики, не здійснювати непристойних дій, що ображають людську гідність і громадську мораль;
- 4) коректно вести себе в громадському транспорті, поступатися місцем хворим і літнім людям, а також пасажирам з дітьми;
- 5) під час поїздки в транспорті дотримуватися правил спілкування по телефону: користуватись ним у разі крайньої необхідності, коротко повідомляти співрозмовнику необхідну інформацію, приглушуючи тон голосу під час спілкування.

У відношенні до коледжу в цілому:

- 1) поважно ставитися до традицій, історії, символіки Прилуцького технічного фахового коледжу;
- 2) дбайливо ставитися до власності коледжу: до обладнання аудиторій, техніки, бібліотечних ресурсів;

3) піклуватися про збереження чистоти в аудиторіях і на території коледжу, пам'ятати, що залишати будь-де жувальну гумку та інше сміття не етично;

4) визнавати необхідною і корисною всяку діяльність, спрямовану на поліпшення роботи студентського самоврядування, розвитку їх творчої активності (освітньої, спортивної, художньої, тощо), на підвищення корпоративної культури та іміджу Прилуцького технічного фахового коледжу.

У ставленні до себе:

1) дотримуватись особистої гігієни і намагатися підтримувати себе в хорошій фізичній формі, вести здоровий спосіб життя;

2) боротися з шкідливими звичками (палінням, застосуванням алкоголю, наркотиків) як власними, так і інших членів співтовариства здобувачів освіти;

3) пам'ятати правила етикету (пропускати вперед жінок, викладачів; першими вітатися з викладачами, тощо);

б) з повагою і пошаною ставиться до культурної спадщини своєї країни і сприяти його збереженню та примноженню;

7) брати активну участь у житті держави, користуючись своїм правом обирати і бути обраним;

8) не допускати зневажливих висловлювань і будь-яких компрометуючих дій по відношенню до символів державності України та інших держав;

9) усвідомлюючи себе громадянином багатонаціональної держави, з повагою ставиться до всіх національних культур.

5 ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ДРЕС-КОДУ

5.1. Статус Прилуцького технічного фахового коледжу як закладу освіти передбачає певні вимоги до стилю одягу і зовнішнього вигляду (дрес-коду) кожної особи, яка отримує освітні послуги або працює в коледжі. Це налаштовує на взаємоповагу, високопродуктивну працю і повноцінний навчальний процес з обох сторін; сприяє підтримці репутації та утвердженню іміджу і статусу коледжу як установи високої культури, моральності та професіоналізму.

5.2. Зовнішній вигляд учасників освітнього процесу повинен бути акуратним, охайним.

5.3. Переважним стилем одягу є офіційно-діловий. Носіння особами, які навчаються, викладачами і співробітниками одягу, що не відповідає нормам навчального закладу – спортивних костюмів, шортів, бриджів, майок, дуже коротких спідниць та іншого занадто відкритого, зухвалого або рваного одягу (відкритий живіт, глибоке декольте, розрізи, прозорий одяг та ін.), а також сланців, чоловіками взуття на голу ногу – не допускається, оскільки суперечить нормам етики і є ознакою зневажливого ставлення до колег.

5.4. До зовнішнього вигляду учасників навчального процесу пред'являються такі вимоги: волосся повинне бути чистим, мати охайний вигляд, чисті руки з коротко підстриженими нігтями, манікюр.

5.5. У внутрішніх приміщеннях Прилуцького технічного фахового коледжу не допускається носіння головних уборів, за виключенням одягу, обумовленого національною або релігійною приналежністю учасника освітнього процесу.